

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXXV

Nr 4

WARSZAWA 1978

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXXV
1978

4

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1978

KOMITET REDAKCYJNY

Ludwik Bazylow, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszczak (redaktor), Irena Koberdowa, Witold Kula, Czesław Madajczyk, Marian Małowist, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (zastępca redaktora), Edward Potkowski (sekretarz), Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Andrzej Skrzypek (sekretarz), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Jerzy Topolski, Marian Wojciechowski, Mieczysław Żywczyński.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakł. 3207+123 egz. Ark. wyd. 32,5, ark. druk. 21,125+0,75 wkł.
Papier druk. sat. kl. V 70 g. 70 × 100

Oddano do składowania 7.IX.1978 r. Podpisano do druku 17.I.79 r.

Druk ukończono w styczniu 1979 r.

Zam. 538/78

C-26

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa, Warszawa, Śniadeckich 8

СОДЕРЖАНИЕ

Тадеуш Ендрушак — Образование независимого польского государства в 1918 г.	799
Януш Жарновски — Вопрос восстановления независимости в польской историографии за истекшее шестидесятилетие	817
Ноябрь 1918 г. — независимость (высказывания историков и участников событий)	833
Ян Жепецки — В Польской вооруженной силе	887
Людвик Хасс — Патриотический Союз 1918—1926	913
Мария Новик-Келбикова — Британская политика по отношению к Польше в 30-х годах XX в.	943
Д. Ц. Ватт — Ошибочная информация. Ошибочные концепции. Отсутствие доверия. Из истории британской внешней политики в 1938—1939 гг.	961
Валентина Найдус — Взгляды западноевропейских деятелей социалистических партий, до 1914 г. о нации и отечестве	987

ОБЗОРЫ—ПОЛЕМИКИ—ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Ежи Ковецки — Коллонтаевская кузница — легенда или историческая действительность?	1017
---	------

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Анджей Скшипек, Галина Кепурска, Владислав Заевски — Об <i>Истории Польши</i>	1029
Ян Гурски — История и память	1041
Хроника	1095
In memoriam	1115

TABLE DES MATIÈRES

Tadeusz Jędruszcak — Renaissance de l'Etat polonais indépendant en 1918	799
Janusz Żarnowski — La reconstruction de l'indépendance en 1918 dans l'historiographie polonaise des soixante dernières années	817
Novembre 1918 — L'indépendance (déclarations de participants aux événements et d'historiens)	833
Jan Rzepecki — Dans l'armée polonaise	887
Ludwik Hanss — L'Union Patriotique 1918—1926	913
Maria Nowak-Kiełbikowa — La politique britannique envers la Pologne dans les années trente du XX ^e s.	943
D. C. Watt — Informations erronées. Conceptions fausses. Manque de confiance. Parmi l'histoire de la politique étrangère britannique des années 1928—1939	961
Walentyna Najdus — Opinion des militants des partis socialistes ouest-européens sur le peuple et la patrie	987

REVUES — POLEMIQUES — PROPOSITIONS

Jerzy Kowecki — La Forge de Kolańtaj — légende ou réalité historique?	1017
---	------

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Andrzej Skrzypek, Halina Kiepuska, Władysław Zajewski — Sur <i>L'histoire de Pologne</i>	1029
Jan Górski — L'histoire et la mémoire	1041
Chronique	1095
In memoriam	1115

SPIS TREŚCI

Tadeusz Jędruszcak — Odrodzenie niepodległej Polski w 1918 r.	799
Janusz Żarnowski — Odbudowa niepodległości w 1918 r. w historiografii polskiej ubiegłych lat sześćdziesięciu	817
Listopad 1918 — niepodległość — Wacław Bitner, Józef Chlebowczyk, Antoni Czubiński, Halina Janowska, Stefan Kieniewicz, Eugeniusz Kuszko, Bogusław Leśnodorski, Piotr Lossowski, Czesław Madajczyk, Jan Molenda, Stanisław Rostworowski, Franciszek Skibiński, Józef Ryszard Szaflik, Stanisław Szwalbe, Roman Wapiński, Andrzej Zakrzewski	833
Jan Rzepecki — W Polskiej Sile Zbrojnej	887
Ludwik Hass — Związek Patriotyczny 1918—1926	913
Maria Nowak-Kiełbikowa — Polityka brytyjska wobec Polski w latach trzydziestych XX w.	943
D. C. Watt — Błędne informacje. Błędne koncepcje. Brak zaufania. Z dziejów brytyjskiej polityki zagranicznej lat 1938—1939	961
Walentyna Najdus — Działacze zachodnioeuropejskich partii socjalistycznych o narodzie i ojczyźnie	987

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Jerzy Kowacki — Kuźnica Kolańtajowska — legenda czy rzeczywistość historyczna?	1017
--	------

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Andrzej Skrzypek, Halina Kiepuska, Władysław Zajewski — O <i>Dziejach Polski</i>	1029
Jan Górski — Historia i pamięć	1041
*	
L. P. Marinowicz, E. S. Gołubcowa, I. Sz. Szyfman, A. I. Pawłowska, Rabstwo w wostocznych prowincjach rzymskiej imperii w I — III w. — Andrzej Niedzielenko	1044
R. Ch. Schwinges, Kreuzzugsideologie und Toleranz — Benedykt Zientara	1047
B. Zientara, Henryk Brodaty i jego czasy — Juliusz Bardach	1052
A. Vetulani, Z badań nad kulturą prawniczą w Polsce piastowskiej — Ludwik Łysiak	1056
A. A. Witusik, Młodość Tomasza Zamoyskiego — Wojciech Tygielski.	1059
H. Rietz, Z dziejów życia umysłowego Rygi w okresie Oświecenia — Lech Mokrzecki	1064
D. Geyer, Der russische Imperialismus — Henryk Wereszycki	1066
Bismarcks Sturz, Zur Rolle der Klassen in der Endphase des preussisch- -deutschen Bonapartismus 1834/85 bis 1890, hrsg. von G. Seeber — Adam Galos	1072

M. A. Maslin, Kytika burżuaznych intierprietacyj idieologii ruskogo riewo- lucyonnoĝo narodniczeŝtwa — Liliana Trzebska	1075
J. Sobczak, Lenin bliŝki Polakom — Jan Tomicki	1077
J. Chłosta, Wydawnictwo „Gazety Olsztyńskiej” w latach 1918—1939 — Ta- deusz Cieślak	1080
H. Schleier, Die bürgerliche deutsche Geschichtsschreibung der Weimarer Republik — Tadeusz Cieślak	1082
Gleichgewicht — Revision — Restauration, Die Aussenpolitik der Ersten Tschechoslowakische n Republik im Europasystem der Pariser Vorver- träge, horsg. von K. Bosl — Jerzy Kozeński	1085
S. Lewandowska, Ruch oporu na Podlasiu 1939 — 1944 — Kazimierz Przy- bysz	1089
J. Kaliński, Plan odbudowy gospodarzej 1947 — 1949 — Teofil Piotr- kiewicz	1092

KRONIKA

Franciszkanie w Polsce w XVI—XVIII wieku — Katarzyna Zielińska	1095
Ruch robotniczy w czasopiśmiennictwie historycznym Polski Ludowej — A. S.	1097
35 rocznica powstania w getcie warszawskim — Jan Zamojski	1097
Sympozjum Polsko-Radzieckiej Komisji Historycznej oraz 60-lecia WAP w Lublinie — Maria Bogucka	1101
Ocena przygotowań do reformy nauczania historii w szkole dziesięciolet- niej — J. M.	1102
Z prac Polsko-Rumuńskiej Komisji Historycznej — Andrzej Zakrzewski	1104
60 rocznica odzyskania niepodległości w woj. siedleckim — Tadeusz Kraw- czak	1104
Z prac Komitetu Redakcyjnego „Kwartalnika Historycznego” — N. K. . . .	1106
Średniowieczne zakony rycerskie — Marian Biskup	1106
Ghana, Mali, Songhaj — Michał Tymowski	1109
Modernizacja i społeczeństwo narodowe — Monika Senkowska-Gluck	1111
Komunikaty PTH	1113

IN MEMORIAM

Gryzelda Missalowa (1901—1978) — Józef Śmiałowski	1115
Józef Swastek (1913—1977) — Andrzej Brożek	1118
Mieczysław Żywczyński (1901—1978) — Stefan Kieniewicz	1119

LISTY DO REDAKCJI

W związku z recenzją Stefana Kieniewicza tomu III <i>Historii Nauki Polskiej</i> — Jerzy Michałski, Stefan Kieniewicz	1125
Na marginesie artykułu A. Skrzypka, <i>Rewolucja Październikowa a odzyskanie</i> <i>niepodległości Polski</i> — Wincenty Iwanowski	1128

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK A HISTORYCZNEGO

Warunki prenumeraty

Cena prenumeraty krajowej:

rocznie zł 120
półrocznie zł 60

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do dnia 25 listopada na styczeń, I-szy kwartał, I-sze półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do dnia 10 miesiąca, poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje i organizacje społeczno-polityczne składają zamówienia w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

Zakłady pracy w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW, oraz prenumeratorzy indywidualni zamawiają prenumeratę w urzędach pocztowych lub u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 50% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 — w terminach podanych dla prenumeraty krajowej.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) 00-901 Warszawa oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

A subscription order stating the period of time, along with the subscriber's name and address can be sent to your subscription agent or directly to Foreign Trade Enterprise Ars Polona-Ruch, 00-068 Warszawa, 7 Krakowskie Przedmieście, P.O. Box 1001, Poland. Please send payments to the account of Ars Polona-Ruch in Bank Handlowy S.A., 7 Traugutt Street, 00-067 Warszawa, Poland.

Kwart. Hist. R. LXXXV, z. 4, 1978.

Indeks 36310